

ת"פ 21378/03/20 - מדינת ישראל נגד קיבוץ חניתה - נדון, גאזי נאטור

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 21378-03-20 מדינת ישראל נ' קיבוץ חניתה ואח'
בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה טל תדמור-זמיר

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. קיבוץ חניתה - נדון
4. גאזי נאטור

הנאשמים

הכרעת דין לנאשם 4

כנגד הנאשם ו-3 אחרים - קיבוץ חניתה, מנכ"ל החקלאות בקיבוץ ומנהל מטע האבוקדו בקיבוץ - הוגש כתב אישום שייחס להם 30 עבירות של כריתת עץ בוגר ללא רישיון כריתה.

חודשים ספורים לאחר הגשת כתב האישום הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון. על פי ההסדר, כתב האישום תוקן על ידי מחיקת מנכ"ל החקלאות בקיבוץ ומנהל מטע האבוקדו ואילו הקיבוץ הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, הורשע ונדון לקנס בסך של 84,375 ₪, לצד התחייבות להימנע מעבירה. הסדר הטיעון לא כלל את הנאשם דן.

כתב האישום המתוקן ותשובת הנאשם

1. **מעובדות כתב האישום המתוקן** עולה כי בתאריך 1.11.18 או בסמוך לכך, כרת הנאשם 30 עצי ברוש בוגרים, בקיבוץ חניתה, מבלי שהיה בידו רישיון כריתה כדן. עוד נטען בכתב האישום המתוקן כי הנאשם ביצע את הכריתה בהוראת הקיבוץ ועבורו.

2. **בתשובה לאישום** הנאשם הודה שלא היה לו רישיון כריתה, ברם טען שלא ביצע פעולה של כריתה; שאין מדובר בעצים בוגרים; ושאינו מדובר ב-30 עצים, כנטען בכתב האישום.

נוכח תשובת הנאשם לאישום, נשמעו ראיות בתיק.

מטעם המאשימה העידו פקחי רשות הטבע והגנים - איתן נפתלי וצור לביא, מנכ"ל ענף החקלאות בקיבוץ ומנהל מטע

האבוקדו ואילו מטעם ההגנה העיד הנאשם.

השאלות שדורשות הכרעה

3. לאחר ששמעתי את העדויות ובחנתי את הראיות שהוצגו לי, מצאתי כי למעשה אין מחלוקת על כך שהנאשם "טיפל", לבקשת מנהל מטע האבוקדו בקיבוץ חניתה, בשורה של עצי ברוש, בצמוד לאחד ממטעי האבוקדו של הקיבוץ, במועד ובמקום הנקובים בכתב האישום. אם לבור את הבר מהתבן, השאלה העיקרית שדורשת הכרעה בתיק דנן היא - האם הוכח שהעצים שבהם "טיפל" הנאשם הם עצים בוגרים אם לאו. תשובה חיובית לשאלה תוביל לשאלות נוספות, כגון, מספר העצים שבהם הנאשם "טיפל" או האם מדובר בכריתה או שמא בגיזום, שאינו מצריך רישיון. תשובה שלילית לשאלה, תייתר את הדין בשאלות נוספות.

אדון להלן בשאלה האמורה, תוך התייחסות לראיות הרלבנטיות.

האם הוכח שמדובר בעץ בוגר?

4. סעיף 15(א) לפקודת היערות (להלן: "**הפקודה**") קובע כי אין לכרות אילן מוגן או עץ בוגר ללא קבלת רישיון לכך מפקיד היערות.

סעיף 2 לפקודה מגדיר "עץ בוגר" כ"**עץ שגובהו שני מטרים לפחות מעל פני הקרקע, וקוטר גזעו, הנמדד בגובה 130 סנטימטרים מעל פני הקרקע, הוא 10 סנטימטרים לפחות..**". היינו, "עץ בוגר" אינו מוגדר לפי גיל העץ, אלא לפי מידותיו המצטברות - גובהו וקוטר הגזע המרכזי שלו. אין די בגובהו של העץ, כשלעצמו, כדי להגדירו כ"עץ בוגר" ויש להוכיח בנוסף, כי קוטר הגזע של העץ, בגובה של 1.30 מ', הוא 10 ס"מ לפחות.

"כריתה" מוגדרת כ"**חיתוך הגזע המרכזי של אילן מוגן או עץ בוגר בלא הותרת בדים, וכן כל פעולה הגורמת או העלולה לגרום למותו של אילן מוגן או עץ בוגר..**". היינו, כריתת עץ שאינו עץ בוגר, אינה מצריכה רישיון מאת פקיד היערות ואינה אסורה על פי הפקודה.

5. בענייננו, המאשימה לא עמדה בנטל המוטל עליה ולא הוכיחה מעבר לספק סביר כי עצי הברוש שהנאשם גזם/כרת הם עצים בוגרים. אנמק.

מר איתן נפתלי, פקח בסיירת הירוקה של רשות הטבע והגנים, שיצא אל השטח בעקבות תלונה על כריתת עצי ברוש, לא לקח עמו כלי מדידה, אלא עשה שימוש במכשיר "נומד", שיעודו שונה, כדי לקבל "קנה מידה" של קוטר העצים (עמ' 13 לפרוט' בש' 5-30, לצד תמונות 4-6 בת/4).

הפקח נפתלי אמנם העיד כי קוטר העצים המינימלי שהוא מדד היה 20 ס"מ, ברם הוא לא ציין, לא בעדות ולא בדו"ח ת/1 (שנערך יום לאחר ביקורו בשטח) באיזה גובה של הגזע הוא ביצע את המדידה. מהתמונות ת/4 עולה כי הגזעים שקוטרם נמדד במכשיר ה"נומד", היו נמוכים מ 1.30 מטרים ואין בכך כדי ללמד על קוטרם המדויק של אותם עצים בגובה גבוה יותר. אכן, בתמונות מספר עצים שדומה שגובהם גבוה מ 1.30 מטרים, ברם המאשימה לא הציגה תמונה שתמחיש את קוטרם של הגזעים בגובה האמור.

עיון בתמונות ת/4 מעלה כי מרבית העצים שנמדדו גבוהים מהגדר שמוצבת בסמוך להם. עדותו של מר ליטני, מנהל ענף האבוקדו בקיבוץ, תומכת את המסקנה האמורה (עמ' 19 לפרוט' בש' 14-18; עמ' 20 לפרוט' בש' 2-3). גובה הגדר, כמו גם גובה אותם עצים, לא נמדד.

יתרה מזאת, אין די במדידת קוטרו של עץ אחד או שניים כדי להוכיח שכלל העצים הנזכרים בכתב האישום עונים על הגדרת "עץ בוגר". לכל עץ גזע שונה מבחינת גובה ועובי וכדי להוכיח שכל 33 העצים הינם עצים בוגרים, היה על המאשימה למדוד כל עץ ועץ, בגובה הנדרש, תוך תיעוד ופירוט של אותה מדידה. מקום שבו מדובר ב-33 עצים, אין מדובר בנטל בלתי סביר.

6. יתר העדויות והראיות שהציגה המאשימה, אינן יכולות לסייע. מר צור לביא, אף הוא פקח של רשות הטבע והגנים, לא מדד את העצים בשום שלב והעדים הנוספים, שבעבר נאשמו אף הם באותה עבירה, אמנם העידו שהנאשם גזם/כרת את העצים, ברם לא יכולים היו להעיד בדיוק על גובהם של העצים או קוטרם בגובה הנדרש לפי הפקודה.

סוף דבר

7. המאשימה לא הוכיחה יסוד הכרחי מיסודות העבירה - את היות העצים עצים בוגרים ומכאן שלא הוכיחה את אשמתו של הנאשם בעבירה שיוחסה לו. על כן, הריני מזכה את הנאשם מהעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתנה היום, י"ב אדר א' תשפ"ב, 13 פברואר 2022, במעמד הצדדים